Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Església de Sant Climent de la Riba

Lluçà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Sector nord-oest del terme municipal
Emplaçament	A 7800 metres per pista asfaltada i pista forestal de la carretera C-154, punt quilomètric 37'200

Coordenades:

Latitud:	42.07539
Longitud:	2.01571
UTM Est (X):	418579
UTM Nord (Y):	4658615

Classificació

Número de fitxa	08109 - 7
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XI-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Es troba en estat de ruïna.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa	Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa:	dt., 17/02/2009 - 01:00

Descripció

Sant Climent de la Riba es troba situada en un punt lleugerament elevat dins la vall de la riera de Merlès, uns metres al sud-est de les runes del mas la Riba. Es tracta d'una capella d'una sola nau, acabada en presbiteri i amb una sagristia afegida a la dreta de la capçalera que presenta una petita finestra. Un mur de pedra i una porta de ferro tanquen el recinte de l'antic cementiri cobert per espessa vegetació. La capella està construïda amb murs de maçoneria de pedra, en alguna part amb carreus disposats en filades regulars, i cantonades diferenciades de carreus de majors dimensions. La façana principal orientada a l'oest presenta un portal d'arc de mig punt adovellat i al damunt s'obre una finestra esqueixada amb coronament d'arc de mig punt. Corona la façana una campanar d'espadanya, de dos ulls, parcialment derruït. Del temple romànic que fou Sant Climent, edificat a principis de segle XI, s'anà modificant amb el temps, i avui sols és possible de trobar-ne restes originals en alguns fragments de mur.

Història

La capella de Sant Climent de la Riba no apareix documentada en l'acta de consagració de l'església de Santa Maria de Lluçà sinó un segle més tard quan es troba documentada com a alou de Sant Climent de la Riba formant part de la dot que Guisla de Lluçà, morta l'any 1026, aporta al seu matrimoni amb el vescomte Bernat I de Conflent. Sant Climent passà després al fill de Guisla, Sant Armengol, bisbe d'Urgell, i l'any 1037 el comprà Sunifred II de Lluçà. La capella i l'alou romangueren a mans dels Lluçà fins a mitjan segle XII; en aquesta època la donaren a la canònica del monestir de Lluçà, del qual Sant Climent passà a ser-ne sufragània, una relació que continuà després de la secularització de la canònica agustiniana, a 1592, i que s'ha perllongat fins als nostres dies. El nou pla parroquial, elaborat en la segona meitat del segle XIX, tenia la intenció de convertir Sant Climent de la Riba en parròquia independent, sempre i quan se li afegís a la seva demarcació algunes cases de parròquies del bisbat de Solsona. Mentre aquest fet no es produís - i no es produí mai - , Sant Climent s'erigia en ajuda parroquial de la parròquia de Santa Maria de Lluçà. El fet de convertir-se en ajuda li representà una revitalització.: el 1869 la visita pastoral recomana examinar la volta de l'església que estava esquerdada; el 1885 la restauració de la capella es portava a bon ritme. A 1888 s'acabà la construcció de la casa rectoral, i el coadjutor que se li havia assignat hi anà a viure. El seu terme tenia 12 cases, on vivien 70 feligresos. Assistien a missa feligresos d'altres parròquies veïnes, als quals era més avinent anar a Sant Climent. A mitjan segle XX el terme de Sant Climent havia començat a despoblar-se. Mn. Ramon Bonet, que també tenia cura de la parròquia de Salselles, fou l'últim sacerdot que hi residí. Des de 1945 n'és responsable el rector de Lluçà. A 1960 restaven a Sant Climent uns 29 feligresos. La casa rectoral s'estava enrunant i fou venuda a particulars l'any 1962. Un any més tard cessà el culte mensual degut a l'esquerda que presentava la volta del temple, i vers 1988 aquesta s'ensorrà. Actualment el terme es troba despoblat i en la capella, ensorrada, no hi ha culte.

Bibliografia

FERRER, M.A. i SURINYACH, M. (1996) *La morfologia territorial i el patrimoni històric-arquitectònic del terme de Lluçà.* Lluçà: Ajuntament de Lluçà (inèdit).

FONT, D. (1992) *Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès* (inèdit).

GAVIN, J.Mª (1985) *Inventari d'esglésies. Berguedà*. Barcelona: Arxiu Gavín.

PLADEVALL, A. (1997) *Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana*. Torelló: Impremta Sellarès.

